

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády

ze dne 11. února 2008 č. 127

Stanovisko

vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 403)

Vláda na své schůzi dne 11. února 2008 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 403), a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas**, a to zejména z těchto důvodů:

1. Vláda zastává názor, že předložený návrh zákona svým obsahem nesměřuje k deklarovanému cíli uvedenému v důvodové zprávě, a to „vytvořit legislativní překážku možnostem korupce a organizovaného zločinu, z níž jsou podezírání někteří pracovníci českých zastupitelských úřadů či policie“. Z hlediska věcného obsahu návrhu zákona lze konstatovat, že co do důsledků návrh zákona spíše směřuje k byrokratizaci celého procesu udělování víz, a tím se ve vztahu k deklarované eliminaci korupce stává jednoznačně kontraproduktivním, neboť navrhovaným uplatňováním nároku žadatele o udělení víza v dalším řízení podle správního řádu se paradoxně vytváří další možnost ovlivnění výsledku rozhodování v tomto řízení, čímž se otevírá prostor pro další možnou korupci. Vláda proto považuje předložený návrh zákona z hlediska výše uvedeného cíle za zbytečný a jak z níže uvedeného vyplývá i věcně nesprávný.
2. Vláda upozorňuje, že případné přijetí návrhu zákona by v konečném důsledku mohlo vést k ohrožení bezpečnosti České republiky, popřípadě i dalších států zapojených do schengenského informačního systému. Navrhované zavedení právního nároku na udělení víza při předložení všech zákonem stanovených náležitostí ze strany žadatele o vízum, a s tím související vyhotovování písemného rozhodnutí o neudělení víza s uvedením důvodů pro takové zamítavé rozhodnutí, je z hlediska bezpečnosti státu nebezpečnou anomálií; v mezinárodním právu je obecně uznávaná zásada, podle které není na udělení víza právní nárok a důvody neudělení víza není stát povinen žadateli sdělovat. Prolomení této zásady navrhovaným zpřístupněním stanoviska zastupitelského úřadu žadateli nebo jeho zástupci je v rozporu se základními principy vízové politiky České republiky, což by mohlo ohrozit i bezpečnost pracovníků zastupitelských úřadů zejména v tzv. migračně rizikových zemích. V kontextu s tím nelze souhlasit s navrhovaným výrazným omezením úlohy zastupitelského úřadu v celém procesu rozhodování o žádosti o udělení víza navrhovaným formalizováním obsahu stanoviska a zaměřením pohovoru se žadatelem o udělení víza, neboť taková úprava by fakticky vedla k odebrání oprávnění zastupitelského úřadu sdělovat cizinecké policii všechny jemu známé skutečnosti významné pro rozhodnutí ve věci. Navíc takovou úpravou by mohlo dojít k porušení zásad stanovených pro schengenské státy Společnou instrukcí k vízům pro diplomatické mise a konzulární úřady.

3. Nehledě k výše uvedenému je vláda nucena konstatovat, že předložený návrh zákona nejenže představuje snahu opakovaně prosadit do zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „cizinecký zákon“), dílčí úpravy některých jeho ustanovení, které nebyly při projednávání poslední rozsáhlé novely cizineckého zákona (zákon č. 379/2007 Sb.) v loňském roce Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky schváleny, ale navíc po obsahové a formální stránce jde o „nevydařený“ návrh zákona zavádějící nesystematicky odchylky od obecných procesních pravidel, z čehož vyplývá celá řada nežádoucích důsledků, z nichž se uvádějí zejména tyto:

- navrhované vypuštění § 53 odst. 2 cizineckého zákona a tím i institutu odmítnutí žádosti o udělení víza zastupitelským úřadem z důvodu nepředložení požadovaných náležitostí žádosti by vedlo ke zbytečnému zatěžování příslušných úřadů vyřizováním takových žádostí, na jejichž základě nelze vízum udělit, a dále by vedlo i k časovým prodlevám v řízení, a to v neprospěch samotného žadatele o udělení víza,

- z hlediska procesního je řízení o žádosti o udělení víza natolik specifické, že na něj nelze vztahovat část druhou a třetí správního řádu, k čemuž návrh jinak směřuje tím, že navrhuje úpravu § 56 a 170 cizineckého zákona tak, aby se i v případě neudělení víza vyhotovovalo písemné rozhodnutí (navíc doručované veřejnou vyhláškou), proti němuž by mělo být přípustné přezkumné řízení a obnova řízení a nové rozhodnutí podle části druhé správního řádu; takový postup je nepřijatelný, neboť na udělení víza nemá cizinec právní nárok a došlo by tím k zásadní změně dosavadního charakteru víza jako výrazu suverenity státu,

- navrhovaná úprava § 180i cizineckého zákona, vedoucí k omezení okruhu subjektů oprávněných vydávat doklady o cestovním zdravotním pojištění pro účely vydání příslušného pobytového oprávnění, resp. prodloužení doby jeho platnosti, je v rozporu se zásadami volného pohybu služeb a kapitálu Evropských společenství.